

starpbrīdis

JŪNIJA JAUNUMI: TEĀTRIS, GRĀMATAS, MŪZIKA, KINO

Kļuvis par Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētāju, INGMĀRS ČAKLAIS apņēmās biedrības namā atkal iepūst dzīvību. Pirmie soļi ir sperti — Muzeju naktī nams bija pilns ar cilvēkiem.

Tagad tiek atjaunotas arī elegantās balles, kas reiz bija tik populāras.

TEKSTS: Solvita Velde

FOTO: no personiskā arhīva

**Smalkas
balles
Latviešu biedrībā**

Kāpēc nolēmi, ka arī Rīgas Latviešu biedrības nams Muzeju naktī vērs savas durvis apmeklētājiem?

Atklāšu noslēpumu. Zini, kas notika, kad pateicu, ka mums vajadzētu piedalīties Muzeju naktī? Atvērās šīs durvis (*Ingmārs norāda uz sava kabineta durvīm Rīgas Latviešu biedrības namā — S. V.*), nāca iekšā darba grupa, kam vajadzēja lemt — mēs piedalīsimies vai ne. Viņi apsēdās un teica — tas ir nereāli, jo, pirmkārt, mums ir klienti un viņu īres pasākumi, tāpēc nevaram pieļaut, ka te jandalējas citi. Šī iemesla dēļ nama durvis Muzeju naktī atvērām tikai pusnaktī. Otrkārt, te nav muzejs, cilvēki nesapratīs. Treškārt, ko tādu varam piedāvāt?

Bet ko mēs piedzīvojam? Atnāca divi tūkstoši cilvēku. Visas nama zāles bija vaļā, te notika dziedāšana, dejošana, zolītes spēlēšana, pankūku ēšana, ekskursijas pa telpām. Nevienam nevarēja pateikt, kad iepriekš šeit bijis tik daudz cilvēku. Bet tam ir liela nozīme, jo tad, kad šurp nāca cilvēki, māja dzīvo un elpo. Mums bija ļoti svarīgi parādīt, ka Rīgas Latviešu biedrības nams ir neizmantota iespēja. Mums ir daudz brīvu telpu, kuras gribam apgūt.

Draudī mani nesatrauc. Pirms Muzeju nakts mani brīdināja — tu nesaproti, ko dari, cilvēki atnāks apdzērušies, būs problēmas. Atnāca tik forša publika! Pat tie, kas bija «sasildījušies», uzvedās labi. Jā, bija dažī, kas namā neiekļuva, jo apsardze lika saprast, ka viņiem šonakt Muzeju nakts ir beigusies. Bet visi tie, kas atnāca, bija solīdi augstākajā pakāpē. Esmu pateicīgs visiem, kas to nodrošināja, īpaši pašai publikai, kas nemaz nepieļāva zākāšanos un nepieklājīgas izdarības. Es neko vairāk nevaru sapņot — jauni cilvēki, aizrauti ar to, kas te notika.

Ko tu šiem jaunajiem cilvēkiem piedāvāsi turpmāk?

Mēs gribam, lai Rīgas Latviešu biedrības nams ir tikšanās vieta, tāpēc atjaunojam lielās biedrības balles, kas bija ļoti populāras pagājušā gadsimta sākumā un vēlāk — 90. gados. Bet balles atgriežas ne tāpēc, ka es to provocēju un saku, ka tā vajag. Kad kļuva par priekšsēdētāju, visur, kur gāju, man jautāja un joprojām jautā — kad būs balles? Cilvēkiem tās palikušas atmiņā kā ļoti pasākumi. Un ne jau 30. gadu balles, bet tās — no deviņdesmitajiem.

Atsauksmes uz kādu interneta komentāru, kur bija rakstīts — kāpēc vajag visu laiku to veco

«Visur, kur gāju, man jautāja un joprojām jautā — kad būs balles? Cilvēkiem tās palikušas atmiņā kā ļoti pasākumi. Un ne jau 30. gadu balles, bet tās — no deviņdesmitajiem.»

atpakaļ? Bet nav jau doma par veco, lai gan Latvijas pirmās republikas laikos Latviešu biedrības namā notika augstākās raudzes balles. Tad, kad atjaunoja neatkarību, biedrība atkal pārņēma šo namu, arī balles atgriezās un bija ar to pašu — eleganto — piesitienu. Tādas — tīras un smalkas — mēs tās veidosim arī tagad. Gribam nodrošināt, lai, atnākot uz balli, tu jūties tā, kā prasa dreskods. Redz, Muzeju naktī katrs nāca, kāds gribēja, tur bija ļoti demokrātiska forma, arī danči bija demokrātiski. Ar šīm ballēm gribam atgriezties pie tā, ka esam smuki un tā arī jūtamies. Dreskods būs tumšais uzvalks. Un balle būs tāda, ka pietāvēs tērpam. Mums bija doma dažādības pēc uztaisīt vienu trako zāli, kur ir demokrātiski apģērbi un arī tāda mūzika. Bet tad sapratām, ka tas šeit neiederēsies.

Kad balles notiks?

Kad žurnāls iznāks, pirmā jau būs izskanējusi 29. maijā. Mums ir doma taisīt piecas sešas balles gadā. Nākamā varētu būt augustā Rīgas svētku laikā. Pēc tam Rudens balle, Jaungada balle, Preses balle, Nerātību balle

pavasara sākumā, lielā Pavasara balle. Bet balles būs tādas, uz kurām varēs nākt arī nedejotāji. Veidot muzikālās programmās ir uzaicināti pasaules klases mākslinieki — turklāt mūsu pašu. Varam pieņemt to arī kā koncertu. Vai nav jauki, ja vienā ēkā vienlaikus notiek trīs koncerti gaumīgā atmosfērā un ar jauku publiku. Atliek izvēlēties! Būs arī atrakcijas, simboliskas izlozes un izsoles, portretu iemūžināšana, retrofoto, šampanietis, tosti un pārsteigumi.

Šo baļļu laikā tiks atvērtas visas zāles, katrā būs cita programma, citi mūziķi, cita atmosfēra. Gribam, lai balle paliek atmiņā un vienlaikus tu to izbaudi. Mērķis

ir tāds, lai Rīgas Latviešu biedrības nams ir vieta, kur cilvēki pulcējas ar gaumi un baudu. Nama kapacitāte ir pieci tūkstoši cilvēku. Lai visi justos ļoti un kā izredzētie, jāatnāk aptuveni diviem tūkstošiem.

Un ja atnāks tikai pieci simti?

Tad būs sāpīgāk, bet tas nemainīs foršo atmosfēru. Tiem pieciem simtiem būs ekskluzīvs pasākums.

Tu arī dejosi?

Es apsolīju. Kaut sajūtās nesmu dejojājs, noteikti dejošu — atklāšu balli ar valsī.

Vai bez ballēm būs vēl kādi jaunumi?

Sadarbībā ar Intelīgenes apvienību esam paredzējuši atjaunot diskusijas kā tikšanās pasākumus. Agrāk tās bija ļoti slavenas, Latvijas Radio tās translēja visas dienas garumā. Tādā līmenī noteikti neatgriezīsimies, bet vēlme tikties ir. Pirmā konference notiks 16. jūnijā, kad tiks novērtēti aizvadītie divdesmit gadi, un nevis ar zākāšanos, bet reālu vērtējumu — kas bija ļoti labi, kas nebija ļoti labi. Jānosauc lietas vārdos, lai saprastu savas kļūdas. Piemēram, paskatīties uz privatizāciju un

novērtēt, kas bija un nebija ļoti labi. Palūkoties atpakaļ, vai brīdi, kad palaidām brīvo tirgu, kaut ko varēja darīt labāk. Ir svarīgi uz šiem jautājumiem atskatīties šodien, lai sapratu, ko rīt varam izdarīt labāk. Viena no tēzēm, kas tiek izvirzīta šai konferencē, — varbūt viena no lielākajām mūsu traģēdijām ir tā, ka nenovērtējam savas personības? Bet varbūt mums viņu trūkst? Šādas aktuālās tēmas piedāvāsim apspriest publiskajā telpā — kas gribēs, nāks un piedalīsies. Man liekas, ka šobrīd dzīvais kontakts ir daudz svarīgāks nekā pirms diviem trim gadiem. Jā, cilvēkiem ir iespēja komunicēt caur medijiem — žurnāliem, avīzēm, interneta portāliem, kur var izteikt savu viedokli legāli vai puslegāli ar zākāšanos, bet tikšanās aci pret aci ir vērtīgāka.

Un ir vēl kāds jaunums — gribu izveidot šajā namā dienas telpu.

Hosteli?!

Jā, tāds šeit noteikti būs. Kā nonācām līdz šai idejai? Tas nav no labas dzīves. Mēģinājām iespraucēties nišā, kas saucas «īres tirgus», piedāvājot īrēt Rīgas Latviešu biedrības nama telpas. Bet telpas šobrīd var dabūt it visur. Ļoti daudz kur atliek tikai samaksāt komunālos maksājumus un īre nemaz nav jāmaksā. Līdz ar to nams nevar konkurēt, turklāt telpas, kuras varam izīrēt, atrodas sētas mājā. Savukārt ir liels pieprasījums pēc lētām un vienkāršām atrašanās vietām centrā, jo hosteļi, kas pieejami, ir diezgan mazi. Bet mums ir septiņi stāvi, no kuriem sešos var iekārtot hosteli. Mērķis nav nopelnīt milzīgu naudu no vienas gultas. Mērķis ir būt aprīti. Turklāt vispirms tas noderēs mūsu sadarbības partneriem. Latviešu biedrībai ir daudz sadarbības partneru, kam ļoti noderētu iespēja izmitināt cilvēkus. Piemēram, koristi, dejojāji un citi mākslinieki, kas pie mums ierodas ciemos, vēlas lēti izdzīvot. Doma ir tāda — par četriem latiem nodrošināt iespēju palikt pa

nakti Rīgas centrā ar savu guļammaisu. Piedāvājumā ietilpst gulta, matracītis un spilvens. Gribi gultasveļu? Pieliec klāt vienu latu. Vēl 50 santīmi — dvieļi. Gribi brokastis? Arī to var sarunāt ar kafejnīcu. Liec pa vienam latīnam klāt un saņem tādu klāstu, kādu vēlies. Primārais — pa lēto un vienkārši! Nevienam koris, neviens deju kolektīvs tik lēti cetur nevarētu apmesties. Nams par to naudu varētu izdzīvot un būt laimīgs. Tāpēc es ignorēju komentētājus, kuri mani par to zākā, jo ļoti labi saprotu, uz ko eju, — tā ir izdzīvošana.

Kāpēc piekriti kļūt par priekšsēdētāju?

Mans mērķis ir sakārtot saimnieciskos jautājumus. Kļūstot par priekšsēdētāju šīgada februārī, biedriem apsolīju, ka būšu šajā amatā līdz decembrim, jo līdz tam laikam paspēju izdarīt visu, ko vajag. Proti, noorganizēt visu to, ko nupat izstāstīju, un parādīt, kā vajag darboties. To turpināt man vairs nebūs tik svarīgi — ja vajag, lai to dara citi. Man patīk atrisināt problēmu. Kad tas padarīts, mans darbs ir galā.

Bet ar priekšsēdētāja amatu ir tā, ka pirmoreiz tam mani izvirzīja pirms pieciem gadiem. Es gan uzreiz sapratu, ka mani neievēlēs, arī pats par sevi toreiz nebalsoju. Nebiju šādu iespēju apsvēris un nemaz nebiju domājis, ko darītu, ja mani ievēlētu. Pagāja trīs gadi un izlēmu — gribu būt priekšsēdētājs. Protams, mani neievēlēja. Man toreiz bija sava programma, diezgan agresīvs piedāvājums, un domāju, ka tieši tāpēc par mani nenobalsoja, vienkārši domnieki nobijās. Mans piedāvājums paredzēja visu to, ko daru tagad, bet ar domu, ka tābriža vadība nāk par maniem vietniekiem. Ja tā būtu noticis, mēs šobrīd nesistos ar parādiem. Bet tagad manī vairs nav tās deģsmes, kas bija toreiz. Zināmā mērā mēģinu realizēt programmu, ko izstrādāju pirms trim gadiem, aizdedzināt citus.

Šobrīd es domāju tā: ja Rīgas Latviešu biedrība būs centrālā tikšanās vieta Rīgā un Latvijā, tad pēc tam par priekšsēdētāju var nākt jebkurš — viņš neiestāstīs, ka to nevar izdarīt! **U**